

Vittraskolorna AB

Org.nr. 556458-6716

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Vittra Adolfsberg
belägen i Helsingborgs kommun

Tillsyn i Vittra Adolfsberg

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Vittraskolorna AB (556458-6716) under hösten 2016. Vittra Adolfsberg besöktes av Skolinspektionen den 5 oktober 2016 och den 6 oktober 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

Det saknas uppgifter i Skolverkets internetbaserade resultat- och kvalitetsinformationssystem (SIRIS) i fråga om kunskapsresultat för eleverna i åk 3. Av skolenhetens egen kvalitetsrapport för läsåret 2015/16 framgår att andelen elever som nådde målen under läsåret 2015/16 varierade mellan 43 – 100 procent. Lägst var andelen i ämnena svenska (43 procent) och matematik (50 procent).

Årskurs 6

Av nationell statistik framgår att andelen elever som läsåret 2015/16 uppnådde kunskapskraven varierade mellan 75-100 procent. Lägst var andelen i matematik (75 procent).

Årskurs 9

Av SIRIS framgår att det genomsnittliga meritvärdet för eleverna på skolan läsåret 2015/16 var 215,8 poäng vilket kan jämföras med rikets genomsnitt för samma läsår som är 224,1 poäng.

Andelen elever på skolan som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2015/16 var 60,9 procent, vilket kan jämföras med andelen för hela riket som var 74,2 procent.

Andelen elever på skolan som nådde behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram var nästintill 100 procent. Motsvarande andel för hela riket var 83,1 procent.

Trygghet och studiero

Av skolans kvalitetsundersökning läsåret 2015/16 avseende värdegrundsresultat framgår bl.a. följande. En majoritet av eleverna svarade positivt på enkätfrågor om huruvida de känner sig trygga i skolan (80 procent), om vuxna på skolan tar ansvar för att alla ska bli behandlade med respekt (83 procent), samt om de vuxna på skolan tar hänsyn till vad eleverna tycker och tänker (81

Beslut

2016-11-30

3 (18)

Dnr 44 - 2015:9591

procent). På fråga om eleverna behandlar varandra med respekt var det 52 procent som svarade positivt och på frågan om eleverna tycker de kan få arbetsro i skolan 62 procent.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-04-18
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2017-04-18
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-04-18
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i undervisningen på Vittra Adolfsberg. Tillsynen visar att undervisningen inte alltid genomförs på ett sätt som innebär att eleverna får ett aktivt lärarstöd.

Det finns också enligt Skolinspektionens bedömning brister i hur man på Vittra Adolfsberg arbetar med extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Skolans specialpedagogiska kompetens tas inte tillvara i arbetet med att identifiera och anpassa den pedagogiska verksamheten till elevernas behov, vilket innebär att det inte kan säkerställas att extra anpassningar som elever får utgör stödinsatser som är adekvata.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever på skolan som är i behov av särskilt stöd men som inte får det stöd de behöver för att ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Pedagoger, som är

Beslut

2016-11-30

5 (18)

Dnr 44 - 2015:9591

ansvariga för att genomföra utredningarna, hinner inte alltid med det nödvändiga administrativa arbetet. En konsekvens av detta blir att rektorn saknar underlag för att fatta beslut om elever ska få särskilt stöd eller inte.

Enligt Skolinspektionens bedömning finns det också brister i hur elevhälsan arbetar på Vittra Adolfsberg. Elevhälsan arbetar i första hand åtgärdande i enskilda elevärenden, inte främst hälsofrämjande och förebyggande för att stödja alla elevers utveckling mot utbildningens mål.

Skolinspektionen bedömer avslutningsvis att det finns brister i den studie- och yrkesvägledande verksamheten på Vittra Adolfsberg. Skolan saknar både ett studievägledande arbete och en planering för hur skolan ska bedriva studie- och yrkesvägledande verksamhet i de lägre årskurserna eftersom lärarna utför detta arbete utifrån läroplanen för samhällsorienterande ämnen och utan kontakt med någon som har studie- och yrkesvägledningskompetens.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vittraskolorna AB att senast den 18 april 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vittraskolorna AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Lärarna ska ges förutsättningar att se till att samtliga elever under lektionerna får hjälp och stöd i att utveckla förmågor de ännu inte klarar på egen hand.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i undervisningen på Vittra Adolfsberg. Tillsynen visar att undervisningen inte alltid genomförs på ett sätt som innebär att eleverna får ett aktivt lärarstöd samt att det saknas en samsyn i

personalgruppen i fråga om hur man ska arbeta med eleverna på skolan. Enligt Skolinspektionens bedömning visar tillsynen att det finns elever som under lektionerna inte får stöd i att utveckla förmågor de ännu inte klarar på egen hand, samt att lärare inte tar ansvar för att alla elever förstått uppgifter de får, kommer igång med dem, och får hjälp att komma vidare. Detta bekräftas av att elever på skolan uppger att de inte får hjälp i klassrummen när något moment är svårt och önskar att det skulle finnas två lärare under lektionerna. Bristerna i undervisningen innebär enligt Skolinspektionen att alla elever inte ges möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Av skollagen framgår att det i utbildningen ska tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges det stöd och den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Enligt skolförordningen ska eleverna även genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för dem att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Flera lärare uppger i intervjuer med Skolinspektionen att de av olika anledningar låter elever sitta utanför klassrummen under lektioner. Det kan exempelvis vara på grund av att eleverna i fråga stör undervisningen i klassrummet eller som belöning. Några lärare berättar att elever hänvisas till bonustid som ligger utanför timplanen för den hjälp och det stöd som de behöver.

I intervju med skolans specialpedagoger framkommer att de lektionsstrukturer som lärarna använder sig av innebär att lärarna försöker hitta en medelväg som tillgodoser behoven för så många elever som möjligt, dock på bekostnad av de elever som inte är intresserade av skolarbetet. Det framkommer vidare att lärarna använder ambitiösa och kunniga elever för att hjälpa de elever som behöver stöd i undervisningen, samt att flera elever behöver lathundar för att klara språket i ämnen som de fått betyget F i.

Rektorn berättar i intervju med Skolinspektionen att det saknas en samsyn i personalgruppen i fråga om hur man ska jobba med eleverna på skolan. Ingen har bestämt att man ska jobba på något särskilt vis och rektorn anser att hon behöver arbeta med lärarna i denna fråga. Rektorn arbetar för närvarande inte huvudsakligen pedagogiskt utan ägnar sig mest åt att åtgärda akuta problem på skolan, men försöker se till att lärarnas huvuduppdrag ska få vara undervisning och lärande.

Flera äldre elever uppger i intervjuer med Skolinspektionen att de inte får någon hjälp i klassrummet när de tycker något moment är svårt och att det finns ämnen där det tar tid innan de får hjälp de behöver. Eleverna önskar att det skulle finnas ett dubbellärarsystem så att det alltid var två lärare i klassrummet. Några elever berättar också att det finns lärare som planerar sina lektioner så att eleverna inte hinner med allt skolarbetet som de behöver utföra under lektionerna. Andra elever uppger att det finns ämnen som är svåra, exempelvis kan det bero på att eleverna inte förstår eller för att man behöver läsa och skriva mycket och för att det är många svåra ord. Flera elever uttrycker missnöje med att det är många nya lärare varje termin som inte känner dem och att de nya lärarna inte vet vad eleverna kan, vilket innebär att eleverna varje termin behöver börja om med att visa vad de kan för vissa lärare.

Skolinspektionen har under lektionsobservationer i flera fall sett att elever tillåts lämna klassrummet under lektioner, och att dessa elever sedan kommer tillbaks till klassrummet och stör undervisningen, under tiden som läraren är upptagen med att hjälpa andra elever individuellt. Elever som läraren inte hunnit hjälpa, eller som behöver stöd utöver vad läraren kan erbjuda under lektioner, hänvisas till att stanna kvar under rasten efter lektionerna i fråga.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Vittra Adolfsberg inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Vittraskolorna AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens

ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vittraskolorna AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna. Ge skolans specialpedagoger förutsättningar att identifiera elevernas behov och anpassa den pedagogiska verksamheten till elevernas behov för att därmed säkerställa att extra anpassningar utgör adekvata stödåtgärder för eleverna.
- Skyndsamt utreda en elevs behov av särskilt stöd, om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.
- Ge eleverna det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver.
- Utarbeta åtgärdsprogram för elever som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses, när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för åtgärderna och utvärderingen.

*Motivering till bedömning av brist**Extra anpassningar*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i hur man på Vittra Adolfsberg arbetar med extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Tillsynen visar att skolans specialpedagogiska kompetens inte tas tillvara i arbetet med att identifiera elevernas behov samt anpassa den pedagogiska verksamheten till elevernas behov, vilket innebär att det inte kan säkerställas att extra anpassningar som elever får utgör stödinsatser som är adekvata.

Enligt skollagen ska en elev skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om det framkommer att det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (3 kap 5 a § skollagen, 2010:800). Av förarbeten till den aktuella bestämmelsen framgår bl.a. att det är viktigt att tillvarata den specialpedagogiska kompetensen i ett tidigt skede, samt att det i den specialpedagogiska yrkesrollen ingår att stödja lärarna och medverka i det förebyggande arbetet med att undanröja hinder och svårigheter i olika lärmiljöer inom verksamheten (prop. 2013/14:160 s. 22).

Företrädare för elevhälsoteamet uppger i intervju med Skolinspektionen att skolans elevhälsa inte är inblandad i arbetet med extra anpassningar för elever annat än i samband med att anmälningar inkommer om en elevs behov av särskilt stöd.

Flera lärare uppger i intervjuer med Skolinspektionen att de arbetar mycket med extra anpassningar, samt att det varierar mellan arbetslagen om man anmäler elever som riskerar att inte nå kunskapskraven till elevhälsan innan eller efter att extra anpassningar har gjorts för dem.

I intervju med skolans specialpedagoger uppges att det varierar i vilken utsträckning lärarna i arbetslagen arbetar med extra anpassningar. Det är enligt specialpedagogerna svårt att få reda på vilka extra anpassningar som lärarna genomfört för eleverna och uttrycker en önskan om att delta i lärarnas planering av extra anpassningar. Specialpedagogerna uppger vidare att det inte nödvändigtvis är så att fler elever på skolan behöver åtgärdsprogram, utan att arbetet med extra anpassningar istället kan bli effektivare för att hjälpa eleverna.

Rektorn bekräftar i intervju med Skolinspektionen att specialpedagogerna behöver vara med i planeringen av undervisningen i ett tidigare skede än idag för att verkningfulla extra anpassningar ska kunna genomföras för eleverna.

Utredning av elevers behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i hur man på Vittra Adolfsberg skyndsamt utreder elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att de pedagoger vars uppgift det är att genomföra utredningarna inte alltid hinner med det nödvändiga administrativa arbetet, vilket innebär att elevernas behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt.

Enligt skollagen ska rektor se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om elever uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 8 § skollagen.)

Lärarna uppger i intervju med Skolinspektionen att elevernas ansvarspedagoger har ett stort ansvar i att uppmärksamma, anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Några lärare uppger att de inte hinner med det nödvändiga administrativa arbetet på grund av en hög arbetsbelastning, vilket kan innebära att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt. Enligt lärarna har elevhälsan inte tillräckligt med resurser för att utreda elevers behov av särskilt stöd, vilket innebär att lärarna därför får arbeta med extra anpassningar för eleverna istället. Lärarna uppger vidare att arbetslagen på skolan har hunnit olika långt i arbetet med att kartlägga sina respektive elevers behov av särskilt stöd.

Rektorn bekräftar att ansvarspedagogerna har haft mycket att göra och inte alltid hunnit med att genomföra exempelvis pedagogiska utredningar, men tillägger att det nu införts nya rutiner som innebär att specialpedagogerna ska bistå ansvarspedagogerna med dessa utredningar.

Skolinspektionen har tagit del av elevdokumentation för ett antal elever som erhållit betyg F i något eller några ämnen under vårterminen 2016. Av den granskade dokumentationen framgår bl.a. att två av eleverna fått betyget F i flera ämnen under de två senaste terminerna utan att det i elevakterna antecknats något om att de skulle ha utretts i fråga om behov av särskilt stöd.

Särskilt stöd till elever

Skolinspektionen bedömer att det på Vittra Adolfsberg finns brister i att säkerställa att elever som är i behov av särskilt stöd för att ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får sådant stöd.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt

stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses, när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. (3 kap. 8-10 § skollagen.)

Skolinspektionen har tagit del av elevdokumentation för ett antal elever som erhållit betyg F i något eller några ämnen under vårterminen 2016. Två elever har fått F i flera ämnen under de två senaste terminerna utan att det i deras elevakter finns några upprättade åtgärdsprogram eller några anteckningar om att de fått särskilt stöd.

Lärarna uppger i intervjuer med Skolinspektionen att det på skolan finns många elever som är aktuella för särskilt stöd, men att det endast är ett fåtal som fått det. Även företrädare för elevhälsan uppger i intervju att det är fler än de 10-15 elever som för närvarande får särskilt stöd som är i behov av det. Rektorn bekräftar att det kan finnas fler elever som fått betyget F och som är i behov av särskilt stöd, men som ännu inte fått det.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Vittra Adolfsberg inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Vittraskolorna AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vittraskolorna AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna. Se till att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande.
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till bedömning av brist

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i hur elevhälsan arbetar på Vittra Adolfsberg. Tillsynen visar att elevhälsan främst arbetar åtgärdande i enskilda elevärenden, inte hälsofrämjande och förebyggande för att stödja alla elevers utveckling mot utbildningens mål.

Enligt skollagen ska det finnas elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsans arbete ska främst vara förebyggande, hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen). I förarbetena till skollagen uttalas att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund. (Prop. 2009/10:165 s. 275 ff.)

Företrädare för skolans elevhälsa uppger i intervju med Skolinspektionen att elevhälsans åtgärdande arbete utgör en alltför stor del i förhållande till hur det borde vara, samt att de inte är delaktiga i något hälsofrämjande och förebyggande arbetet. De frågor om trygghet och studiero som elevhälsans företrädare uppmärksammar lyfts till elevernas ansvarspedagoger, och

elevhälsan saknar ett gemensamt arbete i dessa frågor annat än i de individuella fall för elever som är föremål för elevhälsans åtgärder.

Enligt rektorn har elevhälsan inledningsvis under läsåret fokuserat på att gå igenom alla skolans elever och identifierat 39 elever som är i behov av akuta åtgärder av olika slag. Fokus för elevhälsan är att identifiera elevernas behov. Enligt rektorn behöver elevhälsan på skolan utökas. Skolsköterskan har tillfälligt fått sin tjänst utökad till heltid. En skolpsykolog kommer inom kort att lånas in från en annan skola i omfattningen 40 procent. Rektorn uppger att det även behövs fler specialpedagoger på skolan och har engagerat huvudmannen för att finna lösningar i fråga om rekryteringar som behöver göras.

Studie- och yrkesvägledning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i den studie- och yrkesvägledande verksamheten på Vittra Adolfsberg. Tillsynen visar att skolan saknar både ett studievägledande arbete och en planering för hur skolan ska bedriva studie- och yrkesvägledande verksamhet i de lägre årskurserna eftersom lärarna utför detta arbete utifrån läroplanen för samhällsorienterande ämnen och utan kontakt med någon som har studie- och yrkesvägledningskompetens. Detta innebär att det finns elever vid skolan som inte aktivt görs medvetande om sina valmöjligheter eller stärks i att kunna göra självständiga och väl underbyggda val.

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen.) Rektorn har därtill enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att samverka mellan skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning. Rektorn har även ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

Företrädare för elevhälsan uppger i intervju med Skolinspektionen att det tidigare fanns en studie- och yrkesvägledare på skolan. Tjänsten är vakant men en studie- och yrkesvägledare hyrs för närvarande in som konsult på skolan.

I intervju med lärare uppges att skolans arbete med studie- och yrkesvägledning för tillfället sker utifrån kursplanen för de samhällsorienterande ämnena och att lärarna inte haft kontakter med någon med studie- och yrkesvägledningskompetens kring den delen av undervisningen.

I intervju med rektorn framkommer att det inte fanns någon studie- och yrkesvägledare på skolan när rektorn började. Det studie- och yrkesvägledande arbetet på skolan ska enligt rektorn nu främst omfatta eleverna i årskurs 9 genom enskilda samtal med dem. Rektorn uppger att målet är att skolans studie- och yrkesvägledande verksamhet ska komma igång även i de yngre årskurserna, men att det ännu inte finns en plan för hur det arbetet ska bedrivas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten i Vittra Adolfsberg inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, föreläggs Vittraskolorna AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Ana-Maria Koci Spång
Beslutsfattare

Simon Törnvall
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Vittra Adolfsberg

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Vittra Adolfsberg

Vittra Adolfsberg är en fristående grundskola belägen i Helsingborgs kommun, vars huvudman Vittraskolorna AB (org. nr. 556458-6716) driver ytterligare 25 grundskoleenheter över hela riket. Verksamheten vid Vittra Adolfsberg leds av en rektor och omfattar skolformerna förskola, förskoleklass, grundskola samt fritidshem.

Skolinspektionens tillsyn av Vittra Adolfsberg omfattar endast verksamheten som bedrivs i förskoleklass och grundskolan.

Grundskoleverksamheten är uppdelad i förskoleklass - årskurs 3 (miniorerna), årskurs 4-6 (juniorerna) samt årskurs 7-9 (seniorerna). Pedagogerna vid skolan är indelade i två arbetslag, förskoleklass - årskurs 3 respektive årskurs 4-9. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn går sammanlagt 214 elever i grundskolan, varav 21 elever går i förskoleklass.